Tre forslag om nytænkning af public service

De følgende forslag til den politiske medieaftale og de efterfølgende public service-kontrakter er formuleret i et samspil mellem mediefolk og medlemmer af Forum for fremtidens folkestyre i efteråret 2026.

De kan bruges og citeres frit.

Forslag 1. Nytænk Public Service-puljen

Public Service-puljen tilføres 25 mio. kr. årligt i nye midler. Beløbet lægges i en særskilt pulje. Puljen støtter medieformater og processer, hvor borgere drøfter samfundsspørgsmål med henblik på at bidrage til løsninger. Projekterne skal inddrage grupper, der deltager forholdsvis lidt i den offentlige samtale.

Støtteværdige projekter skal inddrage menige borgere i offentlig samtale på en måde, der skaber interessant mediestof. Støttede projekter skal give deltagerne faktuel og afbalanceret information. Emnerne skal have lokal, regional eller national betydning.

Puljen kan søges af medier (også medier, der modtager anden mediestøtte), eller af forlag, oplysningsforbund og andre, der driver folkeoplysningsvirksomhed i samarbejde med en ansvarlig mediepartner. Offentlige myndigheder kan være projektpartnere, men ikke hovedansøgere.

Ansøgere skal redegøre for, hvordan de planlægger at sætte projektets resultater i spil i relation til ansvarlige myndigheder, og hvordan resultaterne og processen bag formidles til en bredere offentlighed. Projekterne skal styres og kommunikeres uafhængigt af de beslutningstagere, der modtager resultaterne.

Det er et selvstændigt mål, at projektet også inddrager grupper, der sjældent deltager i den offentlige samtale. Ansøgeren skal navngive de grupper, projektet vil nå, forklare hvordan de rekrutteres og efterfølgende dokumentere, hvem der faktisk deltog.

Puljen kan søges på tværs af platforme, f.eks. til lydmedier, podcasts, digitale samtaleværktøjer og tværmedielle formater.
Der kræves ikke medfinansiering af projekter under denne pulje.

Puljen evalueres efter to år.

Forslag 2. Bedre plads til afklarende samtale

DR og de regionale TV 2-virksomheder skal opprioritere aktiviteter, der giver borgere mulighed for at deltage i løsningsorienteret, offentlig samtale. Medieforliget og de efterfølgende public

service-kontrakter skal give opgaven et økonomisk og organisatorisk fundament.

Formålet er at supplere mediernes traditionelle debat med dialogprægede formater, der giver deltagerne plads til at afklare problemer, nuancere synspunkter og finde fælles grund. Det er vigtigt at understrege, at valget af emner, formater og partnere er mediernes suveræne ansvar.

Opgaven kræver at DR og de regionale TV 2-virksomheder supplerer deres journalistiske og redaktionelle ekspertise med kendskab til moderne inddragelsesteknikker og teknologiske løsninger, bl.a. nogle, der gør det muligt at inddrage hundredvis af borgere og sammenfatte indlæg fra tusinder af deltagere. De nye løsninger kan inspireres og informeres af forskning og forsøg fra mange lande.

Medierne fungerer i samarbejdet som værter, redaktører og formidlere. Selve processen kan ledes af en partner. Konklusionerne skal være borgernes og ikke mediets.

Der øremærkes 25 mio. årligt i hhv. DR's de regionale TV 2-virksomheder samlede budgetter til aktiviteten. Et fast beløb afsættes til finansiering af eksterne partneres medvirken.

Det er et afgørende succeskriterium, at de nye medieprodukter bliver kendt og vækker interesse i en stor del af befolkningen. Ved siden af traditionelle brugertal udvikles supplerende succeskriterier for deltagelsens bredde, deltagernes udbytte og aftrykket hos beslutningstagere.

Aktiviteten evalueres af en uafhængig part midtvejs og ved udgangen af forligsperioden, og resultaterne offentliggøres.

Forslag 3. Dansk samfundsdebat på danske hænder

Det bør betragtes som en del af DR's og TV 2-regionernes public serviceopgave at fremme en digital infrastruktur, der understøtter demokrati, samfundssikkerhed og digital suverænitet. Opgaven skrives ind i public service-kontrakterne.

I demokratisk sammenhæng er den mest påtrængende opgave at mindske afhængigheden af Facebook, hvis gruppestruktur har opnået en alt for dominerende stilling. Men der er generelt brug for digitale løsninger, der er bedre tilpasset til danske forhold og traditioner og reguleret af danske myndigheder. Det kan fx dreje sig om kommunikationsløsninger for grupper med særlige behov, om fakta-verfikation og om og om danske og europæiske AI-løsninger.

DR og TV 2-regionernes indsats er afgørende, hvis alternativer skal have en chance for at overvinde den såkaldte netværkseffekt. Mediehusene kan ikke forlade de dominerende digitale tjenester i overskuelig fremtid, men de bør forpligtes til at supplere deres digitale strategier med konkrete målsætninger, der trækker i den ønskede retning, og som de kan holdes op på.

Et centralt redskab er partnerskaber med eksterne leverandører om udvikling af nye digitale løsninger. Det kan bl.a. ske juridisk holdbart i form af innovationspartnerskaber efter udbudsloven. Det vil være en fordel, hvis DR og TV 2-regionerne koordinerer deres deltagelse og så vidt muligt inddrager andre offentlige ordregivere. Partnerskabet skal sandsynliggøre, at den nyudviklede løsning forankres og driftes i en årrække frem. Der afsættes en pulje på 100 mio. kr. i aftaleperioden til medfinansiering af partnerskaberne.

De kommende digitale løsninger skal baseres på offentligt kendte algoritmer og standarder og udgives som open source. Løsningerne skal gøre det muligt for brugere at optræde under pseudonym, men baseres på personidentifikation over for den digitale tjeneste for at beskytte mod troldehære, misinformation og digital chikane. Driften skal foregå under dansk ret og europæisk jurisdiktion. De skal opfylde europæiske krav til datasikkerhed. Løsningerne skal være tilgængelige for alle publicistiske medier på lige vilkår.

Forslagene er udviklet af en arbejdsgruppe i Forum for fremtidems folkestyre under ledelse af Kurt Strand. Forslagene er diskuteret grundigt og bredt, men Jacob Andersen og Kurt Strand er ansvarlige for den endelige formulering. Vi drøfter dem gerne videre.
Kontakt Kurt Strand: 21297036 - kst@kurtstrand.dk